

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

13. března 2018*

„Kasační opravný prostředek – Přípravky na ochranu rostlin – Prováděcí nařízení (EU) 2015/408 –
Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a sestavení seznamu látek, které se mají nahradit –
Zahrnutí účinné látky sloučenin mědi do tohoto seznamu – Žaloba na neplatnost – Přípustnost –
Článek 263 čtvrtý pododstavec SFEU – Nařizovací akt, který nevyžaduje přijetí prováděcích opatření –
Osobně dotčená osoba“

Ve věci C-384/16 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 11. července 2016,

European Union Copper Task Force, se sídlem v Essexu (Spojené království), zastoupená C. Fernández Vicién, C. Vila Gisbert, I. Moreno-Tapia Rivas, abogadas, jakož i M. Miserendinem, abogado,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená A. Lewisem a P. Ondrůškem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, A. Tizzano, místopředseda, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, A. Rosas, C. G. Fernlund a C. Vajda, předsedové senátů, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas a E. Regan (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. června 2017,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 6. září 2017,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se European Union Copper Task Force domáhá zrušení usnesení Tribunálu Evropské unie ze dne 27. dubna 2016, European Union Copper Task Force/Commission (T-310/15, nezveřejněné, dále jen „napadené usnesení“, EU:T:2016:265), kterým Tribunal odmítl jako nepřipustnou její žalobu na částečné zrušení prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/408 ze dne 11. března 2015 o provádění čl. 80 odst. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o sestavení seznamu látek, které se mají nahradit (Úř. věst. 2015, L 67, s. 18, dále jen „sporné nařízení“).

Právní rámec

Směrnice 91/414

- 2 Směrnice Rady 91/414/EHS ze dne 15. července 1991 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh (Úř. věst. 1991, L 230, s. 1), ve znění naposledy pozměněném směrnicí Komise 2011/34/EU ze dne 8. března 2011 (Úř. věst. 2011, L 62, s. 27) (dále jen „směrnice 91/414“) v příloze I stanovovala seznam účinných látek povolených pro začlenění do přípravků na ochranu rostlin.
- 3 V souladu s článkem 1 a s přílohou směrnice Komise 2009/37/ES ze dne 23. dubna 2009, směrnice Komise 2009/37/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice Rady 91/414/EHS za účelem zařazení chlormekvátu, sloučenin mědi, propachizafopu, chizalofopu-P, teflubenzuronu a zeta-cypermethrinu jako účinných látek (Úř. věst. 2009, L 104, s. 23), byl změněn seznam uvedený v příloze I směrnice 91/414, a to zejména ve smyslu zahrnutí sloučenin mědi.

Nařízení (ES) č. 1107/2009

- 4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. 2009, L 309, s. 1) v článku 14 nazvaném „Obnovení schválení“, který se nachází v pododdílu 3 s názvem „Obnovení a přezkum schválení“, oddílu 1 nazvaného „Účinné látky“, kapitoly II nazvané „Účinné látky, safenery, synergenty a formulační přísady“, tohoto nařízení stanoví:

„1. Schválení účinné látky se na žádost obnoví, pokud je prokázáno, že jsou splněna kritéria pro schválení uvedená v článku 4.

[...]

2. Obnovení schválení platí po dobu nepřesahující patnáct let. [...]“

- 5 Článek 20 nadepsaný „Nařízení o obnovení schválení“, který se nachází v uvedeném pododdíle 3 nařízení č. 1107/2009, zní takto:

„1. Regulativním postupem podle čl. 79 odst. 3 se přijme nařízení, které stanoví, že:

- a) schválení účinné látky je obnoveno a případně se na ně vztahují určité podmínky a omezení; nebo
- b) schválení účinné látky není obnoveno.

[...]“

- 6 Článek 24 nadepsaný „Látky, které se mají nahradit“, který se nachází v pododdíle 4 nadepsaném „Odchyly“ oddílu 1 kapitoly II nařízení č. 1107/2009, stanoví:

„1. [...] Odchylně od čl. 14 odst. 2 lze schválení jednou nebo vícekrát obnovit o dobu nepřesahující sedm let.

2. Aniž je dotčen odstavec 1, použijí se články 4 až 21. Látky, které se mají nahradit, se uvádějí samostatně v nařízení podle čl. 13 odst. 4.“

- 7 Článek 41 nadepsaný „Povolení“, který se nachází v pododdíle 3, nadepsaném „Vzájemné uznávání povolení“, oddílu 1, nadepsaného „Povolení“, kapitoly III tohoto nařízení, nadepsané „Přípravky na ochranu rostlin“, stanoví:

„1. Členský stát, jemuž je podána žádost podle článku 40, na základě posouzení žádosti a doprovodných dokumentů uvedených v čl. 42 odst. 1 a případně také s ohledem na stav na svém území povolí dotyčný přípravek na ochranu rostlin za stejných podmínek jako členský stát provádějící posouzení žádosti s výjimkou případů, kdy se použije čl. 36 odst. 3.

2. Odchylně od odstavce 1 může členský stát povolit přípravek na ochranu rostlin, pokud:

[...]

b) přípravek obsahuje látku, která se má nahradit;

[...]“

- 8 Podle článku 50 s názvem „Srovnávací posouzení přípravků na ochranu rostlin obsahujících látky, které se mají nahradit“, který se nachází v pododdíle 5 s názvem „Zvláštní případy“ oddílu 1 kapitoly III uvedeného nařízení:

„1. Srovnávací posouzení provádějí členské státy při hodnocení žádosti o povolení přípravku na ochranu rostlin obsahujícího účinnou látku, jež byla schválena jako látka, která se má nahradit. Členské státy nepovolí přípravek na ochranu rostlin obsahující látku, která se má nahradit, nebo omezí jeho použití na pěstování určité plodiny, pokud ze srovnávacího posouzení rizik a výhod podle přílohy IV vyplývá, že:

[...]

4. U přípravků na ochranu rostlin obsahujících látku, která se má nahradit, členské státy provádějí srovnávací posouzení podle odstavce 1 pravidelně a nejpozději při obnovení nebo změně povolení.

Na základě výsledků srovnávacího posouzení členské státy dané povolení zachovají, odejmou či změní.

[...]“

- 9 Článek 80 nadepsaný „Přechodná ustanovení“, který se nachází v kapitole XI téhož nařízení nadepsané „Přechodná a závěrečná ustanovení“ v odstavci 7 stanoví:

„Do 14. prosince 2013 sestaví Komise seznam látek zařazených v příloze I směrnice [91/414], které splňují kritéria stanovená v bodě 4 přílohy II tohoto nařízení a na něž se vztahuje článek 50 tohoto nařízení.“

Prováděcí nařízení

Prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011

- 10 Podle bodu 1 odůvodnění a článku 1 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 540/2011 ze dne 25. května 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009, pokud jde o seznam schválených účinných látek (Úř. věst. 2011, L 153, s. 1), se účinné látky uvedené v příloze I směrnice 91/414 považují za schválené podle nařízení č. 1107/2009.

Prováděcí nařízení (EU) 2015/232

- 11 Bod 8 odůvodnění prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/232 ze dne 13. února 2015, kterým se mění a opravuje prováděcí nařízení (EU) č. 540/2011, pokud jde o podmínky schválení účinné látky sloučeniny mědi (Úř. věst. 2015, L 39, s. 7), zní takto:

„Potvrzuje se, že účinná látka sloučeniny mědi se považuje za schválenou podle [nařízení č. 1107/2009]. [...]“

Sporné nařízení

- 12 Článek 1 sporného nařízení, který je nadepsán „Látky, které se mají nahradit“, zní následovně:

„Účinné látky zařazené v příloze I směrnice [91/414], které splňují kritéria stanovená v příloze II bodě 4 nařízení [č. 1107/2009], jsou látky uvedené na seznamu v příloze tohoto nařízení.

[...]“

- 13 Seznam uvedený v příloze tohoto nařízení obsahuje „sloučeniny mědi (varianty hydroxid měďnatý, chlorid-oxid měďnatý, oxid měďnatý, bordeauxská jícha a trojsytný síran měďnatý)“.

Řízení před Tribunálem a napadené usnesení

- 14 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 5. června 2015 podala navrhovatelka, sdružení výrobců sloučenin mědi, z nichž někteří mají povoleno uvádět na trh přípravky na ochranu rostlin, které tuto látku obsahují, žalobu, kterou se domáhá částečného zrušení sporného nařízení.
- 15 Tribunál napadeným usnesením odmítl tuto žalobu jako nepřípustnou zaprvé z důvodu, že se navrhovatelka nemůže dovolávat vlastního zájmu, a zadruhé že její členové nemají aktivní legitimaci. V tomto posledně uvedeném ohledu Tribunál rozhodl, že zaprvé členové navrhovatelky nejsou sporným nařízením osobně dotčeni ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU a zadruhé toto nařízení představuje nařizovací akt, který vyžaduje vůči těmto členům přijetí prováděcích opatření ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU. Tribunál rovněž odmítl argumentaci navrhovatelky, že v případě odmítnutí její žaloby jako nepřípustné by byla zbavena účinné soudní ochrany.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 16 Navrhovatelka v kasačním opravném prostředku navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadené usnesení;

- prohlásil za přípustnou žalobu na neplatnost, kterou podala proti spornému nařízení;
 - vrátil věc Tribunálu, aby vydal rozhodnutí, a
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku.
- 17 Komise navrhuje Soudnímu dvoru, aby zamítl kasační opravný prostředek a uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

K prvnímu důvodu

Argumentace účastnic řízení

- 18 Navrhovatelka prvním důvodem zpochybňuje body 42 až 44, 46 až 48, 50 až 52, 60 a 61 napadeného usnesení a Tribunálu vytýká, že dospěl k závěru, že sporné nařízení vyžaduje prováděcí opatření ve smyslu článku 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU.
- 19 Podle navrhovatelky je pro účely posouzení toho, zda nařizovací akt vyžaduje přijetí prováděcích opatření, třeba na jedné straně vycházet z postavení osoby uplatňující právo na podání žaloby na základě článku 263 čtvrtého pododstavce SFEU a na druhé straně z předmětu žaloby. V posledně uvedeném ohledu je, pokud se navrhovatelka domáhá pouze částečného zrušení aktu, třeba zohlednit jen případná prováděcí opatření části aktu, jejíž zrušení je požadováno.
- 20 Pokud jde na jedné straně o postavení navrhovatelky, byla před Komisí v průběhu postupu zařazení sloučeniny mědi do přílohy I směrnice 91/414 jediným zástupcem všech výrobců sloučenin mědi, používaných v přípravcích na ochranu rostlin, činných v Evropské unii.
- 21 Pokud jde na druhé straně o předmět žaloby podané k Tribunálu, navrhovatelka připomíná, že požadovala částečné zrušení sporného nařízení v rozsahu, v jakém zapsalo sloučeniny mědi do seznamu látek, které se mají nahradit, a podřizuje je tak režimu takových látek zavedenému nařízením č. 1107/2009. Navrhovatelka také vznesla námitku protiprávnosti proti některým ustanovením tohoto posledně uvedeného nařízení.
- 22 Podle názoru navrhovatelky obsahuje napadené usnesení, zejména v bodech 26, 38 a 39, příliš stručný popis předmětu uvedené žaloby, který je založen na rovněž omezeném popisu sporného nařízení. Cílem sporného nařízení není jen sestavit seznam látek, které se mají nahradit, ale i uplatnění hmotněprávních ustanovení obsažených v nařízení č. 1107/2009 na tyto látky, což vede k bezprostřední a přímé použitelnosti sporného nařízení, které nevyžaduje žádné prováděcí opatření. Jinými slovy, toto nařízení má samo o sobě, nepochybně a reálně, konkrétní účinky na právní postavení navrhovatelky a jejích členů.
- 23 V tomto ohledu navrhovatelka zaprvé uvádí, že, jak vyplývá z bodů 42 až 44 napadeného usnesení, je pravda, že obnovení schválení sloučeniny mědi podle nařízení č. 1107/2009 předpokládá, že podá žádost v tomto smyslu, a znamená, že Komise přijme akt týkající se této žádosti. Tvrdí však, že tento akt bude prováděcím opatřením nikoli sporného nařízení, nýbrž článku 14 a násl. nařízení č. 1107/2009, která upravují postup obnovení schválení účinné látky.
- 24 Navrhovatelka zdůrazňuje, že uvedený akt žádným způsobem nemůže doplnit nebo rozšířit právní postavení látek, které se mají nahradit, a že nepřispěje k definování nebo zpřesnění hmotněprávních pravidel, která se na ně vztahují.

- 25 Navrhovatelka také zdůrazňuje skutečnost, že sporné nařízení má za následek to, že sloučeniny mědi podléhají schvalování minimálně každých sedm let, a nikoliv každých patnáct let, jak je tomu v případě účinných látek, které se nemají nahradit. Ze způsobu, jakým je ve zmíněném nařízení upraven postup schvalování, tedy vyplývá, že u sloučenin mědi musí být žádosti o obnovení schválení podávány v zásadě dvakrát častěji, což zvyšuje náklady na zachování jejich schválení. Tento účinek je přímý a nevyžaduje žádné prováděcí opatření přijaté Komisí nebo členskými státy.
- 26 Navrhovatelka zadruhé tvrdí, že pokud jde o vnitrostátní povolení přípravků na ochranu rostlin, které obsahují sloučeniny mědi, je bezprostředním účinkem sporného nařízení to, že tyto přípravky a jejich používání podléhají srovnávacímu posouzení podle článku 50 nařízení č. 1107/2009. V tomto ohledu na rozdíl od toho, co Tribunál konstatoval v bodě 48 napadeného usnesení, členské státy nejenže uloží dotčeným podnikům, aby nesly náklady na provedení srovnávacího posouzení, ale i zajištění provedení srovnávacího posouzení, neboť vnitrostátní orgány pouze přijmou rozhodnutí ohledně žádosti o obnovení povolení dotčeného přípravku na ochranu rostlin. Navrhovatelka a její členové jsou tak povinni čelit povinnostem vyplývajícím ze srovnávacího posouzení, bez ohledu na jeho konečný výsledek.
- 27 Tím, že Tribunál v bodě 46 napadeného usnesení konstatoval, že provedení srovnávacího posouzení nemá žádný dopad na okolnosti, za nichž členské státy udělí, zamítnou, obnoví, odejmou nebo změní povolení k uvedení na trh, nezohlednil skutečnost, že účinek sporného nařízení nezávisí na žádném rozhodnutí přijatém vnitrostátním orgánem. Článek 50 odst. 4 nařízení č. 1107/2009 totiž ukládá členským státům povinnost provádět toto srovnávací posouzení pravidelně a nejpozději při obnovení nebo změně povolení. Z toho důvodu není nutná žádost o povolení nebo obnovení povolení k tomu, aby dotčený členský stát provedl srovnávací posouzení sloučenin mědi, které je přímým důsledkem jejich kvalifikace jako látky, která se má nahradit.
- 28 Zatřetí podle názoru navrhovatelky podobný závěr platí, i pokud jde o zásadu vzájemného uznávání přípravků na ochranu rostlin mezi členskými státy. Z důvodu přijetí sporného nařízení už totiž vzájemné uznávání výrobku obsahujícího látku, která se má nahradit, není automatické, tak jako je tomu naopak v případě všech ostatních účinných látek.
- 29 Začtvrté, stejně jako akt Komise týkající se obnovení schválení sloučenin mědi, nemají opatření přijatá členskými státy týkající se žádosti o vzájemné uznání nebo vnitrostátní povolení žádný vliv ani na kvalifikaci sloučenin mědi jako látky, která se má nahradit, ani na režim, který se uplatňuje na základě nařízení č. 1107/2009.
- 30 Navrhovatelka dodává, že podobně jako akty, které přijme Komise, tak i akty, které přijmou členské státy s cílem zavést zvláštní pravidla pro sloučeniny mědi, budou prováděcími opatřeními nikoli sporného nařízení, ale nařízení č. 1107/2009.
- 31 Komise navrhuje první důvod kasačního opravného prostředku zamítnout.

Závěry Soudního dvora

- 32 Rovnou je třeba připomenout, že přípustnost žaloby podané na základě článku 263 čtvrtého pododstavce SFEU fyzickou či právnickou osobou proti aktu, který jí není určen, je dále podmíněna tím, že jí bude přiznána aktivní legitimace, která bude dána ve dvou případech. Zprvce může být takováto žaloba podána za podmínky, že se tento akt dané osoby bezprostředně a osobně dotýká. Zadruhé může taková osoba podat žalobu proti nařizovacímu aktu, který nevyžaduje přijetí prováděcích opatření, pokud se jí bezprostředně dotýká (viz rozsudek ze dne 17. září 2015, Mory a další v. Komise, C-33/14 P, EU:C:2015:609, body 59 a 91).

- 33 V rámci zkoumání druhého případu, provedeného v bodech 33 až 51 napadeného usnesení, Tribunál v bodech 34 až 36 tohoto usnesení uvedl, že sporné nařízení má charakter nařizovacího aktu ve smyslu článku 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU, což není účastníky řízení v rámci projednávaného kasačního opravného prostředku zpochybněno.
- 34 Proto otázka, kterou je třeba zkoumat, je ta, zda se Tribunál, jak tvrdí navrhovatelka, dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodech 37 až 51 napadeného usnesení za to, že sporné nařízení vyžaduje ve vztahu k členům navrhovatelky přijetí prováděcích opatření.
- 35 V tomto ohledu je třeba připomenout, že výraz „nevyžadují přijetí prováděcích opatření“ ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU je nutno vykládat ve světle cíle tohoto ustanovení, kterým je, jak vyplývá z historie jeho vzniku, zabránit tomu, aby byl jednotlivec nejprve nucen právo porušit, aby se poté mohl obrátit na soud. Má-li nařizovací akt bezprostřední účinky na právní postavení fyzické či právnické osoby, aniž vyžaduje přijetí prováděcích opatření, hrozilo by této osobě nebezpečí, že by se jí nedostalo účinné právní ochrany, pokud by za účelem zpochybnění legality tohoto nařizovacího aktu nedisponovala možností podat přímou žalobu k unijnímu soudu. V případě neexistence prováděcích opatření by totiž fyzická či právnická osoba, přestože je dotýčným aktem bezprostředně dotčena, byla schopna dosáhnout soudního přezkumu tohoto aktu až poté, co by ustanovení uvedeného aktu porušila a odvolala by se na protiprávnost tohoto aktu v rámci řízení, jež by proti ní bylo zahájeno před vnitrostátními soudy (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 29, jakož i citovaná judikatura).
- 36 Naproti tomu vyžaduje-li nařizovací akt přijetí prováděcích opatření, je soudní přezkum dodržení unijního právního řádu zajištěn nezávisle na otázce, zda uvedená opatření byla přijata Uníí či členskými státy. Fyzické či právnické osoby, které z důvodu podmínek přípustnosti stanovených v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU nemohou unijní nařizovací akt napadnout přímo u unijního soudu, jsou před použitím takového aktu vůči nim chráněny tím, že mají možnost napadnout prováděcí opatření, jež tento akt vyžaduje (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 30, jakož i citovaná judikatura).
- 37 Přísluší-li provádění takového aktu orgánům, institucím či jiným subjektům Unie, mohou fyzické nebo právnické osoby podat k unijním soudům přímou žalobu proti prováděcím aktům za podmínek uvedených v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU a na podporu této žaloby se na základě článku 277 SFEU dovolávat protiprávnosti dotčeného základního aktu. Mimoto pokud toto provádění přísluší členským státům, mohou tyto osoby uplatňovat neplatnost dotčeného základního aktu u vnitrostátních soudů a přimět tyto soudy, aby na základě článku 267 SFEU předložily v tomto ohledu Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 31, jakož i citovaná judikatura).
- 38 Jak již Soudní dvůr uvedl, je pro účely posouzení, zda nařizovací akt vyžaduje přijetí prováděcích opatření, nutno vycházet z postavení té osoby, která se na základě čl. 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU dovolává práva podat žalobu. Otázka, zda vůči ostatním osobám vyžaduje dotčený akt přijetí prováděcích opatření, je proto irrelevantní (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 32, jakož i citovaná judikatura).
- 39 Kromě toho v rámci tohoto posouzení je třeba odkázat výlučně na předmět žaloby, a pokud žalobce navrhuje jen částečné zrušení aktu, musí se případně vzít v úvahu jen ta prováděcí opatření, jejichž přijetí vyžaduje tato část aktu (rozsudek ze dne 10. prosince 2015, Kyocera Mita Europe v. Komise, C-553/14 P, nezveřejněný, EU:C:2015:805, bod 45 a citovaná judikatura).
- 40 Kromě toho je v tomto ohledu irrelevantní, zda uvedená opatření mají či nemají mechanickou povahu (viz rozsudky ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, body 41 a 42, jakož i ze dne 10. prosince 2015, Kyocera Mita Europe v. Komise, C-553/14 P, nezveřejněný, EU:C:2015:805, bod 46).

- 41 V projednávané věci je třeba nejprve zamítnout jako neopodstatněné tvrzení navrhovatelky, podle kterého Tribunál nezohlednil správně předmět žaloby, která k němu byla podána, zvláště skutečnost, že touto žalobou se navrhovalo zrušení sporného nařízení v rozsahu, v jakém se na sloučeniny mědi uplatňují určitá hmotněprávní pravidla stanovená v nařízení č. 1107/2009.
- 42 Z bodů 38 až 41 napadeného usnesení totiž vyplývá, že poté, co připomněl, že cílem sporného nařízení je sestavit seznam látek, které se mají nahradit, Tribunál uvedl, že nařízení č. 1107/2009 upravuje používání zvláštních pravidel pro tyto látky, které se odchyľují od pravidel, která se vztahují na jiné účinné látky. Tribunál v bodě 41 napadeného usnesení upřesnil, že tato zvláštní pravidla se týkají zaprvé schválení látek, které mají být nahrazeny, jakož i obnovení tohoto schválení, zadruhé povolení k uvedení na trh přípravků na ochranu rostlin obsahujících takové látky, jakož i obnovení a změny těchto povolení, a zatřetí vzájemného uznávání mezi členskými státy těchto povolení.
- 43 Z bodů 42 až 51 napadeného usnesení vyplývá, že Tribunál provedl podrobné zkoumání těchto zvláštních pravidel a dospěl k závěru, že na právní situaci členů navrhovatelky mohly mít účinky pouze prostřednictvím aktů přijatých Komisí nebo členskými státy.
- 44 Zadruhé je třeba zkoumat argumenty navrhovatelky týkající se zpochybnění opodstatněnosti tohoto závěru.
- 45 V tomto ohledu je třeba uvést, že skutečnost, že nařizovací akt Unie vyžaduje přijetí prováděcích opatření ve smyslu článku 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU, takže určité právní účinky uvedeného nařízení se uskuteční pouze prostřednictvím těchto opatření, nevylučuje, že toto nařízení má na právní situaci fyzické nebo právnické osoby jiné právní účinky, které nezávisí na přijetí prováděcích opatření.
- 46 V projednávané věci je tedy třeba zohlednit tři kategorie zvláštních pravidel pro sloučeniny mědi, které jsou uvedeny v bodě 42 tohoto rozsudku a navrhovatelka se o ně v rámci kasačního opravného prostředku opírá s cílem posoudit, zda sporné nařízení z důvodu skutečnosti, že na sloučeniny mědi uplatnilo tato pravidla, vyvolá na právní situaci členů navrhovatelky účinky, které nezávisí na žádném prováděcím opatření.
- 47 Pokud jde zaprvé o pravidla týkající se schválení látek, které se mají nahradit, a obnovení tohoto schválení, je třeba na jedné straně připomenout, jak uvedl Tribunál v bodě 42 napadeného usnesení, že sloučeniny mědi byly schváleny před přijetím sporného nařízení. Na druhé straně, jak na jednání před Soudním dvorem uvedla Komise, datum uplynutí platnosti tohoto schválení není sporným nařízením dotčeno.
- 48 Z toho vyplývá, jak Tribunál rovněž konstatoval v bodě 42 napadeného usnesení, přičemž to není v rámci tohoto kasačního opravného prostředku zpochybněno, že ve vztahu k členům navrhovatelky je relevantní pouze postup obnovení schválení látek, které se mají nahradit, jak stanoví nařízení č. 1107/2009.
- 49 V tomto ohledu, jak vyplývá z bodu 42 napadeného usnesení a jak uvádí navrhovatelka, čl. 24 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 stanoví, že schválení látky, která se má nahradit, lze obnovit na dobu nejvýše sedmi let, na rozdíl od schválení jiných účinných látek, které lze podle čl. 14 odst. 2 tohoto nařízení obnovit na období nejvýše patnácti let. Proto z důvodu zařazení sloučenin mědi do seznamu, který je přílohou sporného nařízení, jako látky, která se má nahradit, může být obnova jejího schválení udělena pouze na dobu nejvýše sedmi let, a ne na delší maximální dobu, jak by tomu bylo v případě, kdyby tato látka nebyla zapsána do uvedeného seznamu.
- 50 Právní účinky sporného nařízení týkající se délky platnosti obnovení schválení sloučenin mědi se však vůči členům navrhovatelky projeví pouze prostřednictvím prováděcích opatření.

- 51 Z ustanovení nařízení č. 1107/2009, a zejména jeho čl. 24 odst. 2, totiž vyplývá, že jak konstatoval i Tribunál v bodech 42 a 43 napadeného usnesení, ač to nebylo v rámci tohoto kasačního opravného prostředku zpochybněno, kvalifikace sloučenin mědi jako látky, která se má nahradit, sporným nařízením neovlivňuje uplatnění postupu obnovení schválení této látky. Tento postup, jakož i postup obnovení schválení účinné látky, která není uvedena na seznamu, který je přílohou sporného nařízení, zahrnuje přijetí nařízení Komisí, v souladu s čl. 20 odst. 1 nařízení č. 1107/2009.
- 52 Z toho vyplývá, jak Tribunál právem konstatoval v bodě 44 napadeného usnesení, že účinky sporného nařízení týkající se trvání platnosti obnovení schválení sloučenin mědi se vůči členům navrhovatelky projeví, na základě čl. 20 odst. 1 nařízení č. 1107/2009, na který odkazuje čl. 24 odst. 2 tohoto nařízení, pouze při případném přijetí nařízení, kterým se schválení této látky obnovuje na dobu nejvýše sedmi let.
- 53 Ačkoli případné dodatečné zatížení navrhovatelky, jakož i jejích členů spojené s potřebou častější obnovy schválení sloučenin mědi lze považovat za účinek přijetí sporného nařízení, tento účinek se materializuje nikoli přijetím tohoto nařízení, nýbrž případně přijetím nařízení Komise o obnovení schválení této látky.
- 54 Tribunál se proto nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 44 napadeného usnesení konstatoval, že nařízení Komise o obnovení schválení látek, které se mají nahradit, jako jsou sloučeniny mědi, je prováděcím opatřením sporného nařízení ve smyslu článku 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU.
- 55 Zadruhé, pokud jde o pravidla týkající se povolení k uvedení na trh přípravků na ochranu rostlin, které obsahují látky, které se mají nahradit, jakož i obnovení a změny těchto povolení, je zřejmé, že jak poznamenává navrhovatelka, že účinkem sporného nařízení je skutečnost, že se na přípravky na ochranu rostlin obsahující sloučeniny mědi vztahuje postup srovnávacího posouzení stanoveného v článku 50 nařízení č. 1107/2009, v jehož rámci se porovnávají rizika pro zdraví nebo životní prostředí příslušného přípravku na ochranu rostlin s riziky těžké povahy spojenými s alternativními přípravky nebo s nechemickou metodou prevence nebo ochrany před škodlivými organismy.
- 56 Navrhovatelka však nemůže platně tvrdit, že jí, jakož i jejím členům, přísluší provést takové srovnávací posouzení a nést případné náklady týkající se provádění uvedeného posouzení s cílem prokázat, že přijetí sporného nařízení mělo vůči ní účinky, nezávisle na přijetí prováděcích opatření. Jak Tribunál správně konstatoval v bodě 45 napadeného usnesení, z čl. 50 odst. 1 a 4 nařízení č. 1107/2009 totiž vyplývá, že provedení srovnávacího posouzení přísluší členským státům.
- 57 Pokud jde o tvrzení navrhovatelky, podle kterého vnitrostátní orgány některých členských států vyžadují, aby jim držitelé vnitrostátních povolení přípravků na ochranu rostlin obsahujících sloučeniny mědi poskytli srovnávací posouzení, nepodporuje její tezi, podle níž vyvolává sporné nařízení účinky na právní postavení jejích členů, které nezávisí na prováděcích opatřeních. Povinnosti, které údajně mají tito držitelé, totiž nevyplynávají ze sporného nařízení, ale z rozhodnutí příslušných vnitrostátních orgánů.
- 58 Navíc, jak Tribunál správně konstatoval v bodě 46 napadeného usnesení, aniž by to navrhovatelka zpochybnila, provedení srovnávacího posouzení uvedeného v článku 50 nařízení č. 1107/2009 je „bez vlivu na okolnost, že na základě čl. 36 odst. 2, čl. 43 odst. 1, čl. 44 odst. 3 a čl. 45 odst. 1 nařízení č. 1107/2009, jsou povolení uvádět na trh přípravky na ochranu rostlin, které obsahují účinné látky, případně členskými státy poskytnuta nebo zamítnuta, obnovena, odejmuta nebo změněna“.
- 59 Za těchto podmínek se Tribunál rovněž nedopustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodě 47 tohoto usnesení rozhodl, že účinky sporného nařízení týkající se srovnávacího posouzení, jež provádějí členské státy z hlediska rizik pro zdraví nebo životní prostředí, jež představují přípravky na ochranu rostlin obsahující sloučeniny mědi v porovnání s alternativními přípravky nebo s nechemickou metodou prevence nebo ochrany před škodlivými organismy, „se ve vztahu k členům

navrhovatelky mohou uplatnit pouze prostřednictvím aktů, jež přijmou příslušné orgány členských států“, a že „takové akty jsou tak prováděcími opatřeními ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU“.

- 60 Zatřetí, pokud jde o pravidla týkající se vzájemného uznávání, mezi členskými státy, povolení k uvedení na trh přípravků na ochranu rostlin obsahujících látky, které se mají nahradit, čl. 41 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1107/2009 skutečně stanoví, že členský stát, jemuž je na základě postupu vzájemného uznávání podána žádost o povolení k uvádění na trh přípravků na ochranu rostlin obsahujících látku, která se má nahradit, může povolit tyto přípravky na ochranu rostlin, zatímco členský stát musí – kromě dalších případů uvedených v tomto čl. 41 odst. 2, a aniž je dotčen čl. 36 odst. 3 tohoto nařízení – na základě čl. 41 odst. 1 uvedeného nařízení vydat takové povolení za podmínek stanovených v tomto posledně uvedeném ustanovení.
- 61 I za předpokladu, že by přijetí sporného nařízení mělo za následek snížení pravděpodobnosti, že členský stát kladně vyřídí žádost o povolení k uvedení na trh přípravku na ochranu rostlin obsahující sloučeniny mědi na základě postupu vzájemného uznávání, nic to nemění na tom, že členský stát, který obdrží takovou žádost, je povinen o ní rozhodnout. V tomto ohledu je třeba připomenout, jak vyplývá z bodu 40 tohoto rozsudku, že není relevantní, zda takové rozhodnutí má nebo nemá mechanickou povahu.
- 62 Tribunál proto právem v bodě 50 napadeného usnesení rozhodl, že účinky sporného nařízení týkající se postupu vzájemného uznávání povolení k uvedení na trh přípravků na ochranu rostlin obsahujících látku, která se má nahradit, „se týkají výlučně prostoru pro uvážení, který byl přiznán členským státům“, a že „tyto účinky se proto ve vztahu ke členům navrhovatelky mohou případně uplatnit pouze prostřednictvím aktů, jimiž vnitrostátní orgány rozhodují o žádostech o vzájemné uznávání podaných uvedenými členy“.
- 63 S ohledem na body 45 až 62 tohoto rozsudku je třeba dospět k závěru, že ačkoliv je pravda, že zařazením sloučenin mědi do seznamu látek, které se mají nahradit, sporné nařízení podřídilo tuto látku zvláštním pravidlům uvedeným v bodě 42 tohoto rozsudku, a proto vyvolává právní účinky v rozsahu, v jakém mění právní režim Unie použitelný na sloučeniny mědi, nic to nemění na tom, že navrhovatelka neprokázala, že by tato změna měla na právní postavení jejích členů účinky, které nezávisí na přijetí prováděcích opatření ve smyslu článku 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU. Tribunál tak správně rozhodl, že navrhovatelka neměla na tomto základě aktivní legitimaci
- 64 Tento závěr není zpochybněn tvrzením navrhovatelky uvedeným v bodech 23 a 30 tohoto rozsudku, podle kterého jsou akty přijaté Komisí nebo členskými státy s cílem zavést zvláštní pravidla pro sloučeniny mědi, zvláště akt, kterým Komise obnoví schválení této látky, prováděcími opatřeními nikoli sporného nařízení, ale nařízení č. 1107/2009.
- 65 Na rozdíl od toho, co zřejmě naznačuje navrhovatelka ve své argumentaci, znění čl. 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU, totiž k tomu, aby bylo opatření považováno za prováděcí opatření nařizovacího aktu, nevyžaduje, aby tento akt představoval právní základ tohoto opatření. Totéž opatření může být prováděcím opatřením jak aktu, jehož ustanovení tvoří jeho právní základ, tak i odlišného aktu, jakým je v projednávaném případě sporné nařízení, pokud se některé nebo všechny právní účinky tohoto posledně uvedeného aktu projeví ve vztahu k navrhovatelce pouze prostřednictvím tohoto opatření (obdobně viz rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcar v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 40).
- 66 V projednávané věci vyplývá z bodů 47 až 63 tohoto rozsudku, že akty, které přijme Komise nebo členské státy s cílem zavést zvláštní pravidla pro sloučeniny mědi stanovená nařízením č. 1107/2009, projevují vůči členům navrhovatelky právní účinky sporného nařízení, a tedy představují prováděcí opatření tohoto posledně uvedeného nařízení.

- 67 Závěr uvedený v bodě 63 tohoto rozsudku není také zpochybněn tvrzením, připomenutým v bodě 19 tohoto rozsudku, podle kterého byla navrhovatelka před Komisí v průběhu postupu zápisu sloučenin mědi do přílohy I směrnice 91/414 jediným zástupcem všech výrobců sloučenin mědi, používaných v přípravcích na ochranu rostlin, činných v Unii. Ačkoli je pravda, že v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 38 tohoto rozsudku je třeba zohlednit postavení osoby, která se odvolává na právo podat žalobu na základě čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU pro účely posouzení, zda napadený nařizovací akt vyžaduje přijetí prováděcích opatření, okolnost, kterou navrhovatelka takto zdůraznila, však nemůže prokázat, že sporné nařízení nevyžaduje přijetí takových opatření.
- 68 Závěr učiněný v bodě 63 tohoto rozsudku není vyvrácen ani tvrzením uvedeným v bodech 24 a 29 tohoto rozsudku, podle něhož opatření případně přijatá Komisí nebo členskými státy s cílem zajistit pro sloučeniny mědi účinné používání zvláštních pravidel uvedených v bodě 42 tohoto rozsudku, nebudou mít žádný vliv na kvalifikaci sloučenin mědi jako látky, která se má nahradit, ani na právní režim použitelný na tuto látku zavedený nařízením č. 1107/2009.
- 69 Tato argumentace totiž nemůže vyvrátit konstatování, podle kterého se účinky uplatňování zvláštních pravidel pro sloučeniny mědi stanovených nařízením č. 1107/2009 na právní situaci členů navrhovatelky projevují pouze prostřednictvím prováděcích opatření sporného nařízení.
- 70 Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám Tribunál správně v bodě 51 napadeného usnesení dospěl k závěru, že sporné nařízení vyžaduje vůči navrhovatelce prováděcí opatření ve smyslu článku 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU.
- 71 První důvod musí být proto zamítnut jako neopodstatněný.

K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastnic řízení

- 72 Prostřednictvím třetího důvodu, který je třeba zkoumat zadruhé, vytýká navrhovatelka Tribunálu, že v bodech 22, 31 a 32 napadeného usnesení rozhodl, že navrhovatelka a její členové nejsou sporným nařízením osobně dotčeni.
- 73 Navrhovatelka tvrdí, že je sporným nařízením osobně dotčena a uvádí zaprvé, že několik faktorů ji ve vztahu ke všem ostatním osobám individualizují ve smyslu judikatury vyplývající z rozsudku ze dne 15. července 1963, Plaumann v. Komise (25/62, EU:C:1963:17).
- 74 Navrhovatelka tvrdí, že byla jedinou autorkou oznámení určeného Komisi s cílem dosáhnout zařazení sloučenin mědi do přílohy I směrnice 91/414. Mimoto připomíná, že podle čl. 78 odst. 3 nařízení č. 1107/2009 se účinné látky zařazené do této přílohy I směrnice považují za schválené podle tohoto nařízení. Navrhovatelka z toho vyvozuje, že byla jedinou iniciátorkou zařazení sloučenin mědi na seznam účinných látek uvedené přílohy pro účely uplatnění nařízení č. 1107/2009. Navrhovatelka je mimoto jediným subjektem, který požádal o obnovení schválení sloučenin mědi jako účinné látky a jediným subjektem, který předložil spis jménem všech výrobců.
- 75 Zadruhé se navrhovatelka účastnila postupu, který vedl k přijetí právní úpravy použitelné na sloučeniny mědi, až do přijetí sporného nařízení. Podle navrhovatelky bylo zvláště prováděcí nařízení 2015/232 přijato na základě studií a dokumentů, které předložila navrhovatelka, a jak vyplývá z bodu 6 odůvodnění tohoto nařízení, poté, co ji Komise vyzvala k předložení vyjádření ke zprávě o zkoumání sloučenin mědi.

- 76 Zatřetí navrhovatelka tvrdí, že sporným nařízením stanovený seznam látek, které se mají nahradit, byl sestaven výlučně na základě závěrů vyplývajících z dokumentace, jejímž základem byla závěrečná zpráva o zkoumání sloučenin mědi, kterou přijala Komise a k níž se vyjádřila pouze navrhovatelka jakožto žadatelka.
- 77 Začtvrté po celou dobu vypracovávání sporného nařízení byla navrhovatelka kontaktní osobou Komise, s níž udržovala písemný styk a zúčastnila se společné schůzky se zástupci tohoto orgánu, která se zejména týkala kvalifikace sloučenin mědi jako látky, která se má nahradit.
- 78 Navrhovatelka došla k závěru, že vzhledem k rozsudku ze dne 17. ledna 1985, Piraiki-Patraiki a další v. Komise (11/82, EU:C:1985:18, body 17 až 32), jí měla být přiznána aktivní legitimace, neboť Komisi bylo s ohledem na zvláštní okolnosti projednávané věci známo, že je navrhovatelka sporným nařízením bezprostředně a osobně dotčena.
- 79 Zadruhé navrhovatelka tvrdí, že sporným nařízením jsou osobně dotčeni také její členové.
- 80 Na jedné straně navrhovatelka zastupuje všechny výrobce sloučenin mědi, jež jsou používány jako přípravky na ochranu rostlin, činné v Unii. Tribunál tudíž nesprávně v bodě 31 napadeného usnesení konstatoval, že navrhovatelka a její členové jsou sporným nařízením dotčeni stejně jako jakýkoli jiný hospodářský subjekt.
- 81 Navrhovatelka dodává, že čl. 15 odst. 1 nařízení č. 1107/2009 stanoví, že žádost o obnovení schválení účinné látky podává výrobce dotyčné účinné látky. Proto pouze žalobkyně a její členové, kteří jsou jedinými výrobci sloučenin mědi používaných v přípravcích na ochranu rostlin v Unii, mohou požádat o obnovení jejich schválení. Navrhovatelka v tomto ohledu připomíná, že byla jediným subjektem, který požádal o obnovení schválení sloučenin mědi jako účinné látky a předložil spis jménem všech výrobců.
- 82 Na druhé straně okolnost, podle které jsou sloučeniny mědi jedinou anorganickou látkou obsaženou v seznamu látek, které se mají nahradit, ještě více individualizuje navrhovatelku a její členy.
- 83 Navrhovatelka se tedy domnívá, že ačkoli je sporné nařízení z formálního hlediska prováděcím nařízením, představuje ve skutečnosti rozhodnutí Komise, vzhledem k účinkům, jež toto nařízení zakládá ve vztahu ke sloučeninám mědi, a tudíž i ve vztahu k ní a k jejím členům jakožto jediným výrobcům této účinné látky. Tímto nařízením je proto osobně dotčena.
- 84 Navrhovatelka se proto domnívá, že napadené usnesení je třeba zrušit a že Soudní dvůr má k dispozici všechny informace potřebné k posouzení, zda je kromě toho sporným nařízením bezprostředně dotčena.
- 85 V tomto ohledu navrhovatelka na jedné straně tvrdí, že uplatňování hmotněprávních ustanovení stanovených nařízením č. 1107/2009 na sloučeniny mědi znamená uplatňování přísnějších podmínek na tuto látku, než jsou podmínky vztahující se na účinné látky, které se nemají nahradit. Na druhé straně navrhovatelka uvádí, že tato okolnost vyplývá přímo ze sporného nařízení a že Komise ani vnitrostátní orgány nemají při přijímání opatření k zavedení zvláštních pravidel platných pro sloučeniny mědi posuzovací pravomoc, pokud jde o kvalifikaci sloučenin mědi jako látky, která se má nahradit.
- 86 Komise tvrdí, že třetí důvod kasačního opravného prostředku není opodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 87 Úvodem je třeba připomenout, jak Tribunál zdůraznil v bodě 19 napadeného usnesení, že sdružení, jako je navrhovatelka, které je pověřeno ochranou společných zájmů výrobců sloučenin mědi, může v zásadě podat žalobu na neplatnost podle čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU pouze v případě, že může tvrdit, že má na věci vlastní zájem nebo v případě, že podniky, které zastupuje, nebo alespoň některé z nich jsou aktivně legitimovány (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2006, *Belgie a Forum 187 v. Komise*, C-182/03 a C-217/03, EU:C:2006:416, bod 56, jakož i citovaná judikatura).
- 88 Pokud jde zprvce o otázku, zda navrhovatelka může tvrdit, že má na věci vlastní zájem, je třeba na jedné straně uvést, že z ustálené judikatury vyplývá, jak připomněl Tribunál v bodě 21 napadeného usnesení, že role, kterou hrálo sdružení v rámci postupu, který vedl k přijetí aktu ve smyslu článku 263 SFEU, může odůvodnit přípustnost žaloby podané tímto sdružením, i když jeho členové nejsou bezprostředně a osobně dotčeni uvedeným aktem, zejména pokud její postavení vyjednaváče bylo tímto aktem ovlivněno (usnesení ze dne 8. prosince 2006, *Polyelectrolyte Producers Group v. Komise a Rada*, C-368/05 P, nezveřejněný, EU:C:2006:771, bod 59, jakož i citovaná judikatura).
- 89 V projednávané věci je však třeba uvést, že navrhovatelka prostřednictvím argumentů, které uvádí v rámci tohoto důvodu, neprokázala, že hrála úlohu při vypracovávání sporného nařízení, která jí umožňuje uplatnit vlastní zájem ve smyslu judikatury uvedené v předchozím bodě tohoto rozsudku. Kromě toho v odpovědi na otázky Soudního dvora na jednání o tomto bodě navrhovatelka neprokázala existenci zvláštních práv, která jí byla udělena v rámci postupu vypracovávání tohoto nařízení.
- 90 Na druhé straně vzhledem k judikatuře vyplývající z rozsudku ze dne 17. ledna 1985, *Piraiki-Patraiki a další v. Komise* (11/82, EU:C:1985:18, body 17 až 32), je třeba zamítnout jako neopodstatněnou argumentaci navrhovatelky, podle které měla být na základě některých skutečností, které jsou pro ni specifické, považována za osobně dotčenou.
- 91 Podle této judikatury totiž skutečnost, že Rada Evropské unie nebo Komise mají na základě zvláštních ustanovení povinnost zohlednit důsledky aktu, který plánují přijmout, na situaci některých jednotlivců, může tyto jednotlivce individualizovat, pokud se prokáže, že jsou tímto aktem dotčeni z důvodu faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. dubna 2003, *Komise v. Nederlandse Antillen*, C-142/00 P, EU:C:2003:217, body 71 až 76 a citovaná judikatura)
- 92 Navrhovatelka však neuvedla existenci takové povinnosti, která by ji mohla individualizovat ve smyslu uvedené judikatury, pokud jde o sporné nařízení.
- 93 Z druhého, pokud jde o otázku, zda členové navrhovatelky nebo někteří z nich jsou osobně dotčeni sporným nařízením, je třeba připomenout, jak vyplývá z bodu 28 napadeného usnesení, že podle ustálené judikatury jiné subjekty než adresáti rozhodnutí mohou tvrdit, že jím jsou osobně dotčeni, ve smyslu článku 263 čtvrtého pododstavce SFEU, pouze tehdy, zasahuje-li je toto rozhodnutí z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát takového rozhodnutí (viz zejména rozsudky ze dne 15. července 1963, *Plaumann v. Komise*, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223, jakož i ze dne 17. září 2015, *Mory a další v. Komise*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, bod 93).
- 94 V tomto ohledu z ustálené judikatury, připomenuté Tribunálem v bodě 29 napadeného usnesení, rovněž vyplývá, že možnost určit více či méně přesně počet, nebo dokonce i totožnost právních subjektů, na něž se opatření použije, neznamená, že tyto subjekty musí být považovány za osobně

dotčené tímto opatřením, pokud se toto použití provádí na základě objektivní právní nebo skutkové situace definované dotčeným aktem (rozsudek ze dne 19. prosince 2013, *Telefónica v. Komise*, C-274/12 P, EU:C:2013:852, bod 47 a citovaná judikatura).

95 V projednávané věci je třeba uvést, že navrhovatelka nezpochybňuje konkrétně bod 27 napadeného usnesení, v němž Tribunál konstatoval, že sporné nařízení je obecně závazným právním aktem, protože se na jedné straně použije na objektivně určené situace, totiž v projednávané věci na základě vlastností dané účinné látky, a na druhé straně zakládá právní účinky ve vztahu k obecně a abstraktně určeným kategoriím osob, totiž ve vztahu ke všem hospodářským subjektům, jejichž činnost souvisí s některou z látek zařazených na seznam, který je součástí přílohy tohoto nařízení.

96 Navrhovatelka rovněž netvrdila, že by se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení nebo zkreslení skutkového stavu tím, že konstatoval v bodě 30 napadeného usnesení, že:

„[...] podle bodu 4 odůvodnění [sporného] nařízení byl seznam, který je součástí přílohy tohoto nařízení, sestaven na základě údajů obsažených ve zprávě o zkoumání, závěrů, jež učinil [Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA)], návrhu zprávy o posouzení a souvisejících dodatků, zpráv o vzájemném hodnocení a také na základě klasifikace vytvořené v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. 2008, L 353, s. 1). Mimoto [sporné] nařízení bylo přijato na základě článku 80 odst. 7 nařízení č. 1107/2009, podle kterého měla Komise do 14. prosince 2013 sestavit seznam látek, které se mají nahradit. V tomto ohledu, jak vyplývá z jeho samotného názvu, se [sporné] nařízení týká uplatňování tohoto ustanovení.“

97 Za těchto podmínek navrhovatelka neprokázala, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodech 31 a 32 napadeného usnesení došel k závěru, že členové navrhovatelky jsou sporným nařízením dotčeni pouze z důvodu svého objektivního postavení výrobců sloučenin mědi, a to na stejném základě jako kterýkoli jiný hospodářský subjekt, který se skutečně nebo potenciálně nachází ve stejné situaci, a že tak sporným nařízením nejsou osobně dotčeni.

98 Žádná ze zvláštních okolností, o které se opírá navrhovatelka v rámci tohoto důvodu za účelem prokázání, že její členové jsou sporným nařízením osobně dotčeni, nemůže tento závěr zpochybnit.

99 Zprv s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 94 tohoto rozsudku nemá okolnost, podle níž navrhovatelka zastupuje všechny výrobce sloučenin mědi používaných v přípravcích na ochranu rostlin činné v Unii a podle níž je možné tyto výrobce spočítat nebo identifikovat, vliv na skutečnost, že její členové jsou sporným nařízením dotčeni jen z důvodu jejich objektivního postavení výrobců sloučenin mědi. Kromě toho přijetí teze předložené v tomto ohledu navrhovatelkou by ve velké míře zbavilo podmínku spojenou se skutečností být osobně dotčen obsahu, protože hospodářským subjektům, které jsou dotčeny aktem Unie pouze z důvodu, že spadají do objektivní právní nebo faktické situace vymezené tímto aktem, by k tomu, aby jim byla přiznána aktivní legitimace ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU, stačilo sdružit se v rámci zastupitelského sdružení, jakým je sdružení dotčené v projednávané věci.

100 Zadruhé vzhledem k judikatuře citované v bodě 93 tohoto rozsudku, navrhovatelka skutečnostmi uvedenými v bodě 81 tohoto rozsudku neprokazuje, že její členové nebo někteří z nich jsou sporným nařízením dotčeni obdobným způsobem jako adresáti tohoto nařízení. Zvláště nemohou takové skutečnosti, posuzované samostatně nebo jako celek, zpochybnit opodstatněnost závěru, ke kterému dospěl Tribunál v bodě 31 napadeného usnesení, podle něhož se právní účinky sporného nařízení vztahují na členy navrhovatelky pouze z důvodu jejich objektivního postavení výrobců sloučenin mědi.

- 101 Ostatně je nesporné, že při přijetí sporného nařízení nebylo o zařazení sloučenin mědi na seznam látek, které mají být nahrazeny, rozhodnuto s ohledem na zvláštní postavení jednotlivých členů navrhovatelky, ale jak vyplývá z bodu 6 napadeného usnesení na základě skutečnosti, že tato látka splňovala kritéria k tomu, aby byla považována za perzistentní a toxickou látku ve smyslu bodu 4 přílohy II nařízení č. 1107/2009 (obdobně viz rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Aćuacares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 66).
- 102 Zatřetí okolnost, i kdyby byla prokázána, podle níž jsou sloučeniny mědi jedinou anorganickou látkou uvedenou na dotčeném seznamu, je irrelevantní, protože nezpochybňuje ani opodstatněnost závěru vyvozeného Tribunálem v bodě 31 napadeného usnesení.
- 103 Konečně jelikož na jedné straně se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když dospěl v bodě 32 napadeného usnesení k závěru, že členové navrhovatelky nebyli sporným nařízením osobně dotčeni, a na druhé straně jsou podmínky, které souvisí se skutečností být jak bezprostředně, tak osobně dotčen nařizovacím aktem Unie, jehož zrušení se navrhuje, kumulativní (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. října 2013, Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada, C-583/11 P, EU:C:2013:625, bod 76), jsou tvrzení uvedená v bodech 84 a 85 tohoto rozsudku, které se týkají otázky, zda jsou navrhovatelka a její členové bezprostředně dotčeni sporným nařízením, neúčinná a musí být odmítnuta.
- 104 Z toho vyplývá, že třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut jako zčásti neúčinný a zčásti neopodstatněný.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastnic řízení

- 105 Druhým důvodem navrhovatelka Tribunálu vytýká, že měl v bodech 52 až 60 napadeného usnesení za to, že odmítnutí její žaloby jako nepřipustné ji ani její členy nezbavilo práva na účinnou soudní ochranu.
- 106 Navrhovatelka tvrdí, že z napadeného usnesení vyplývá, že členové navrhovatelky nemohou napadnout vnitrostátní prováděcí opatření sporného nařízení ani zpochybnit účinky tohoto nařízení. Zvláště dokud vnitrostátní orgán nerozhodne o nahrazení sloučenin mědi, má být tato látka předmětem pravidelných porovnávacích posuzování, které členové navrhovatelky nemohou zpochybnit. Navrhovatelka v této souvislosti uvádí, že vnitrostátní rozhodnutí, které obnovuje povolení přípravku na ochranu rostlin obsahujícího sloučeniny mědi, nemění právní postavení členů navrhovatelky, a nelze jej proto napadnout. Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) a Tribunal Constitucional (Ústavní soud, Španělsko) se domnívaly, že navrhovatelka nemá ani právní zájem na zahájení řízení ani aktivní legitimaci, pokud rozhodnutí, které zpochybňuje, nepříznivě nezasahuje do jejího právního postavení.
- 107 Členové navrhovatelky by tedy byli nuceni podnítit vnitrostátní orgány k přijetí nepříznivého rozhodnutí, aby mohli toto rozhodnutí napadnout a v rámci tohoto opravného prostředku zpochybnit kvalifikaci sloučenin mědi jako látky, která se má nahradit. Podle navrhovatelky by využití předběžné otázky, jak uvedl Tribunál v napadeném usnesení, také vyžadovalo předchozí přijetí nepříznivého rozhodnutí těchto orgánů.
- 108 Na rozdíl od toho, co uvádí Tribunál v bodech 54 a 55 napadeného usnesení, je totiž navrhovatelka toho názoru, že přístup k vnitrostátním soudům a možnost podat Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce směřující k posouzení platnosti sporného nařízení nemůže zaručit právo navrhovatelky či jejích členů na účinnou soudní ochranu. Zprv by v žádném případě nebylo jisté, zda by bylo přijato nepříznivé rozhodnutí týkající se obnovení schválení sloučenin mědi. Proto by

navrhovatelka a její členové neměli nikdy žádnou možnost napadnout sporné nařízení, které by nadále a bez omezení zakládalo právní účinky. Zadruhé i kdyby bylo nepříznivé rozhodnutí přijato a bez ohledu na možnost podat Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, navrhovatelka a její členové by museli nést administrativní zátěž, jakož i ekonomické náklady vyplývající z označení sloučenin mědi za látku, která se má nahradit.

- 109 Komise tvrdí, že druhý důvod je nepřipustný, protože navrhovatelka pouze opakuje důvod vycházející z porušení práva na účinnou soudní ochranu, který uvedla v prvním stupni, aniž uvedla nesprávné právní posouzení, jímž je napadené usnesení stíženo. Komise tvrdí, že tento důvod je každopádně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 110 Úvodem je třeba zamítnout námitku nepřipustnosti vznesenou Komisí vůči druhému důvodu. Na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, se navrhovatelka tímto důvodem neomezuje jen na zopakování důvodu uvedeného v prvním stupni, vycházejícího z porušení jejího práva na účinnou soudní ochranu, ale zpochybňuje posouzení Tribunálu v tomto ohledu tím, že přesně uvádí kritizované prvky napadeného usnesení.
- 111 Pokud jde o opodstatněnost tohoto důvodu, je třeba připomenout, že podmínky přípustnosti stanovené v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU musí být vykládány ve světle základního práva na účinnou právní ochranu, avšak nesmí vést k vyloučení těchto podmínek výslovně stanovených ve Smlouvě o FEU (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 44, jakož i citovaná judikatura).
- 112 Soudní přezkum dodržování unijního právního řádu je však zajištěn, jak vyplývá z čl. 19 odst. 1 SEU, nejen Soudním dvorem, ale i soudy členských států. Smlouva o FEU totiž zavedla články 263 a 277 SFEU a dále článkem 267 SFEU úplný systém procesních prostředků a řízení určený k zajištění kontroly legality unijních aktů unijním soudem (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 45, jakož i citovaná judikatura).
- 113 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že jednotlivci mají v rámci vnitrostátního řízení právo napadnout soudní cestou legalitu všech rozhodnutí nebo jiných vnitrostátních aktů týkajících se použití unijního aktu s obecnou působností vůči nim a dovolávat se při tom neplatnosti tohoto aktu (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 46, jakož i citovaná judikatura).
- 114 Z toho vyplývá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce směřující k posouzení platnosti představuje, stejně jako při žalobách na neplatnost, způsob přezkumu legality aktů Unie (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 47, jakož i citovaná judikatura).
- 115 V tomto ohledu je třeba připomenout, že má-li vnitrostátní soud za to, že jeden nebo více důvodů neplatnosti unijního aktu uvedených účastníky řízení nebo popřípadě uplatněných bez návrhu jsou opodstatněné, musí přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce směřující k posouzení platnosti, neboť pouze Soudní dvůr má pravomoc určit, že unijní akt je neplatný (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 48, jakož i citovaná judikatura).

- 116 Členským státům tedy přísluší stanovit systém procesních prostředků a řízení umožňující zajistit dodržování základního práva na účinnou právní ochranu osobám, které nesplňují podmínky čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU k tomu, aby podaly žalobu k unijnímu soudu (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 49, jakož i citovaná judikatura).
- 117 Tato povinnost členských států byla znovu potvrzena v čl. 19 odst. 1 druhém pododstavci SEU, který uvádí, že členské státy „stanoví prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany v oblastech pokrytých právem Unie“. Taková povinnost vyplývá rovněž z článku 47 Listiny základních práv Evropské unie, pokud jde o opatření přijatá členskými státy, která provádějí právo Unie ve smyslu čl. 51 odst. 1 této Listiny (rozsudek ze dne 28. dubna 2015, T & L Sugars a Sidul Açúcares v. Komise, C-456/13 P, EU:C:2015:284, bod 50, jakož i citovaná judikatura).
- 118 V projednávaném případě, jak vyplývá z bodů 41 až 70 tohoto rozsudku, Tribunál mohl právem konstatovat, že sporné nařízení vyžaduje vůči členům navrhovatelky prováděcí opatření ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce poslední části věty SFEU.
- 119 Proto a vzhledem k judikatuře připomenuté v bodech 111 až 117 tohoto rozsudku a vyložené Tribunálem v bodech 53 až 59 napadeného usnesení, se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení ani tím, že v bodě 60 tohoto usnesení rozhodl, že musí být zamítnut argument navrhovatelky, podle kterého odmítnutí její žaloby na neplatnost vůči spornému nařízení jako nepřípustné zasahuje do jejího práva na účinnou soudní ochranu. Ačkoli z důvodu podmínek přípustnosti uvedených v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU nemůže navrhovatelka přímo napadnout sporné rozhodnutí u unijního soudu, může se naopak domáhat neplatnosti tohoto rozhodnutí v rámci žaloby podané k vnitrostátnímu soudu proti aktu členského státu představujícímu prováděcí opatření uvedeného nařízení, a dosáhnout toho, že se tento soud obrátí formou předběžných otázek na Soudní dvůr na základě článku 267 SFEU (obdobně viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Telefónica v. Komise, C-274/12 P, EU:C:2013:852, bod 59).
- 120 Navíc by navrhovatelka případně mohla napadnout nařízení Komise, kterým se obnovuje schválení sloučenin mědi, před unijními soudy za podmínek uvedených v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU a v rámci této žaloby zpochybnit platnost sporného nařízení prostřednictvím námitky protiprávnosti vznesené vůči tomuto nařízení v souladu s judikaturou uvedenou v bodě 37 tohoto rozsudku, zejména s cílem zpochybnit období platnosti obnovení schválení sloučenin mědi.
- 121 Druhý důvod kasačního opravného prostředku tudíž musí být zamítnut jako neopodstatněný.
- 122 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy musí být tento kasační opravný prostředek zamítnut v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 123 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 124 Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a navrhovatelka neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) European Union Copper Task Force se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.